AJÁNLÁSOK

A BIZOTTSÁG AJÁNLÁSA

(2011. augusztus 23.)

a takarmányokban és élelmiszerekben előforduló dioxinok, furánok és PCB-k csökkentéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2011/516/EU)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 292. cikkére,

mivel:

(1) A környezetben, a takarmányokban és az élelmiszerekben előforduló dioxinok, furánok és PCB-k csökkentésére irányuló átfogó stratégia részeként már több intézkedés is elfogadásra került.

(2) A dioxinok felső határértékeit, valamint a dioxinok és a dioxinjellegű PCB-k összegét a takarmányokra a takarmányban előforduló nemkívánatos anyagokról szóló, 2002. május 7-i 2002/32/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([1]), az élelmiszerekre pedig az élelmiszerekben előforduló egyes szennyező anyagok felső határértékeinek meghatározásáról szóló, 2006. december 19-i 1881/2006/EK bizottsági rendelet ([2]) állapította meg.

(3) A takarmányokban és élelmiszerekben jelenlévő dioxinok, furánok és PCB-k csökkentéséről szóló, 2006. február 6-i 2006/88/EK bizottsági ajánlás ([3]) az élelmiszerekben előforduló dioxinokra és dioxinjellegű PCB-kre beavatkozási szinteket állapított meg, hogy az élelmiszerekben a dioxinok és dioxinjellegű PCB-k csökkentését célzó proaktív megközelítésre ösztönözzenek. Ezek a beavatkozási szintek az illetékes hatóságok és a gazdasági szereplők eszközei, amelyek segítségével meghatározhatják azokat az eseteket, amelyekben indokolt azonosítani a szennyezés forrását és a forrás csökkentését vagy megszüntetését célzó intézkedéseket hozni. Mivel a dioxinok és dioxinjellegű PCB-k forrásai különbözőek, a dioxinokra és a dioxinjellegű PCB-kre célszerű külön beavatkozási szintet meghatározni.

(4) A 2002/32/EK irányelv a takarmányokban jelenlévő dioxinokra és dioxinjellegű PCB-kre cselekvési küszöbértékeket állapít meg.

(5) Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) 2005. június 28–30-án szakértői munkaértekezletet tartott a WHO által 1998-ban megállapított toxicitási egyenértéktényezők (TEF-ek) értékeinek felülvizsgálatáról. Jó néhány TEF-érték, pl. a PCB-k, az oktaklór-vegyületek és a pentaklór-furánok értékei megváltoztak. Az új TEF-értékek hatásáról szóló adatokat és a legújabb előfordulási adatokat az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság (EFSA) „Results of the monitoring of dioxin levels in food and feed" (Az élelmiszerek és takarmányok dioxintartalmára vonatkozó monitoring eredményei) című tudományos jelentésében ([4]) gyűjtötték össze. Ezért a beavatkozási szinteket helyénvaló az új TEF-értékek figyelembevételével felülvizsgálni.

(6) A tapasztalat azt mutatja, hogy néhány élelmiszer esetében ha a beavatkozási szinteknél magasabb érték kerül megállapításra, nem szükséges vizsgálatot folytatni. Ilyen esetekben a beavatkozási szint túllépése az általános környezetszennyezéssel hozható összefüggésbe, nem pedig konkrét szennyezési forrással, amely csökkenthető vagy megszüntethető. Ezért az ilyen élelmiszerekre nem helyénvaló beavatkozási szinteket megállapítani.

(7) Ilyen körülmények között a 2006/88/EK ajánlás helyébe ez az ajánlás lép,

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

1. A tagállamok a takarmányok és élelmiszerek előállításával, felhasználásával és fogyasztásával arányosan szúrópróbaszerűen ellenőrzik a dioxinok és dioxinjellegű PCB-k, valamint a nem-dioxinjellegű PCB-k takarmányokban és élelmiszerekben való előfordulását.

2. A 2002/32/EK irányelv és az 1881/2006/EK rendelet rendelkezéseinek be nem tartása esetén, valamint azon esetekben, amikor a dioxinok és/vagy dioxinjellegű PCB-k szintje meghaladja az ezen ajánlás mellékletében az élelmiszerekre és a 2002/32/EK irányelv II. mellékletében a takarmányokra megállapított beavatkozási szinteket, a tagállamok a gazdasági szereplőkkel együttműködve

([1]) HL L 140., 2002.5.30., 10. o.
([2]) HL L 364., 2006.12.20., 5. o.
([3]) HL L 42., 2006.2.14., 26. o.
([4]) EFSA Journal 2010; 8(3):1385, http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/doc/1385.pdf

a) vizsgálatot indítanak a szennyezés forrásának azonosítására;

b) intézkedéseket hoznak a szennyezés forrásának csökkentésére vagy megszüntetésére.

3. A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot és a többi tagállamot megállapításaikról, vizsgálataik eredményeiről és a szennyezés forrásának csökkentésére vagy megszüntetésére hozott intézkedésekről.

A 2006/88/EK ajánlás 2012. január 1-jén hatályát veszti.

Kelt Brüsszelben, 2011. augusztus 23-án.

a Bizottság részéről

John DALLI

a Bizottság tagja

MELLÉKLET

Dioxinok (a poliklór-dibenzo-para-dioxinoknak (PCDD-knek) és a poliklór-dibenzo-furánoknak (PCDF-knek) az Egészségügyi Világszervezet toxicitási egyenérték-tényezőinek (WHO-TEF-einek) segítségével kifejezett toxicitási egyenértékének, valamint a dioxinjellegű poliklór-bifenilek (PCB-k) WHO-TEF-ek segítségével kifejezett toxicitási egyenértékének összege. Az Egészségügyi Világszervezet humán kockázatfelméréshez használt toxicitási egyenérték-tényezői (WHO-TEF-ek) az Egészségügyi Világszervezet (WHO) Nemzetközi Vegyi Biztonsági Programja (IPCS) 2005 júniusában Genfben tartott szakértői munkaértekezletén elfogadott következtetések alapján (*Martin van den Berg és mtsai*, The 2005 World Health Organization Re-evaluation of Human and Mammalian Toxic Equivalency Factors for Dioxins and Dioxin-like Compounds. (A dioxinok és dioxinjellegű vegyületek emberekre és emlősökre vonatkozó, az Egészségügyi Világszervezet által 2005-ben felülvizsgált toxicitási egyenérték-tényezői) Toxicological Sciences 93(2), 223–241. o. (2006))

Élelmiszer	Beavatkozási szintek dioxinokra + furánokra (WHO-TEQ) [1]	Beavatkozási szintek dioxinjellegű pcb-kre (WHO-TEQ) [1]
Az alábbi állatok húsa vagy a belőlük készült húskészítmények (az ehető belsőségek kivételével) [2]		
— szarvasmarhafélék és juh	1,75 pg/g zsír [3]	1,75 pg/g zsír [3]
— szárnyasok	1,25 pg/g zsír [3]	0,75 pg/g zsír [3]
— sertések	0,75 pg/g zsír [3]	0,5 pg/g zsír [3]
Vegyes zsírok	1,00 pg/g zsír [3]	0,75 pg/g zsír [3]
Tenyésztett hal színhúsa és belőlük készült halászati termékek	1,5 pg/g nedves tömeg	2,5 pg/g nedves tömeg
Nyerstej [2] és tejtermékek [2], beleértve a vajzsírt is	1,75 pg/g zsír [3]	2,0 pg/g zsír [3]
Tyúktojás és tojástermékek [2]	1,75 pg/g zsír [3]	1,75 pg/g zsír [3]
Gyümölcs-, zöldség- és gabonafélék	0,3 pg/g termék	0,1 pg/g termék

[1] A koncentrációk felső határértéke: a koncentrációs felső határ kiszámítása azon a feltételezésen alapul, hogy minden egyes, mennyiségileg nem meghatározható kongener értéke a mennyiségi meghatározás alsó határának megfelelő értékkel egyenlő.

[2] Az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról szóló, 2004. április 29-i 853/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározottak szerint az ebben a kategóriában felsorolt élelmiszerek (HL L 139., 2004.4.30., 55. o.)

[3] 2 %-nál kisebb zsírtartalmú élelmiszerekre a beavatkozási szintek nem alkalmazandók.